

Folis i fills predilectes

CAROLINE ALEXANDER

Va ser molt tard, però era més del que podia esperar. L'arxiu de l'Almirallat núm. 29/5 contenia, escanejat del document original que guarda l'Oficina de Registre Públic Britànica, l'informe complet dels serveis d'un home, la vida del qual havia estat objecte de la meua investigació durant dos anys: William Purcell, fuster, havia acabat els seus 25 anys de serveis a la Marina el 13 de desembre del 1812. L'últim dels 16 vaixells en què havia servit era el *Boscawen*, el primer, en què s'havia enrolat el 27 d'agost del 1787, el *Bounty*.

Els arxius de l'Almirallat són un recurs esplèndid, malgrat que costa molt de navegar-hi, i les entrades són desiguals. Malgrat tot, al llarg de la recerca per la història del *Bounty* em quedava bocabada de la quantitat de material que havia sobreviscut dels segles XVIII i XIX.

Per això, quan el Pentàgon va anunciar que podien haver-se esborrat les dades del full de servei del president Bush entre 1972 i 1973, se m'acudí que tot plegat era força increïble: aparentment, és més fàcil reconstruir els 25 anys de carrera d'un mariner del segle XVIII que el servei del president a la Guàrdia Nacional. Aquesta manca de tacte no només nega informació pública als americans, una informació que podria ajudar a resoldre dubtes sobre el passat del president, sinó que representa també una pèrdua per als historiadors del futur.

Els arxius de l'Almirallat em van ensenyar molt sobre William Purcell, que, amb un to sempre iracund, va fer la guitza al lloctinent William Bligh tot al llarg del viatge (tot i que al final va demostrar que era molt lleial al capità, en un motí que va arravatar el vaixell a Bligh).

Del que aprenia per mitjà de les descripcions contemporànies, sempre havia imaginat Purcell com un home més vell, amb un historial naval molt extens al darrere. Amb l'arxiu vaig saber, però, que el *Bounty* fou el seu primer vaixell. La nova informació em permetia, a més, accedir a les llistes d'embarcament, als diaris de navegació, als fulls de servei i

“Sembla ser més fàcil reconstruir els 25 anys de carrera d'un mariner del segle XVIII que el servei del president a la Guàrdia Nacional”

als diaris dels capitans dels seus darrers vaixells. Tot això revelava, si més no, a quins llocs del món havia viatjat Purcell, amb quins capitans, i si havia canviat de domicili a terra ferma al llarg dels anys.

Amb la mateixa troballa dels papers de l'Almirallat vaig saber que George Simpson, company del timoner al *Bounty*, va morir al coi del vaixell, i que els seus efectes personals foren enviats al seu pare, al Lake District, i que un amotinat perdonat, James Morrison, es va enfonsar amb les mans al *Blenheim*. Al registre el Greenwich Hospital hi ha, ben amuntegades, piles immenses de folis relligats amb cordells destenyits, on podem aconseguir algunes dades, com ara la data en què l'armer del *Bounty*, Joseph Coleman, hi fou ingressat, i una llista dels vaixells en què va servir.

Qualsevol persona que haja dut a terme recerques genealògiques *amateurs* sap que una sola entrada en un miserable tros de paper pot ser revelador. Una sola dada pot significar un nus d'informació que ens mene a moltes altres webs i moltes altres connexions.

Les dades d'un dels mariners del *Bounty*, Peter Heywood, per exemple, eren molt suggeridores. Heywood va ser portat davant d'un tribunal militar, i el consideraren culpable d'amotinament, malgrat que després el van perdonar. Estirant del fil es pot veure com els anys de presoner que va passar a Tahití li van computar, després, com a anys de servei que es requereixen per assolir el grau de lloctinent. Furgant una mica més, vaig trobar-hi l'explicació, que va passar per alt la gent de l'època: Heywood va tenir la sort de ser família d'una de les figures

navals més prominents del regne, l'Almirall Lord Howe.

Els informes dels homes que van servir al *Bounty* revelen més del que ho fan els fets prosaics de les seues carreres respectives. Tots indiquen que hi hagué una campanya per rehabilitar el jove Peter Heywood. En conjunt, ens expliquen una nova història, la història real, que és ben diferent de la que escampen els seus defensors.

Els papers de l'Almirallat formen part de les possessions de l'Oficina de Registre Públic, i contenen moltes interrupcions doloroses: els informes dels soldats de la Primera Guerra Mundial, per exemple, o les víctimes del bombardeig de Londres, gairebé hi manquen completament. Els informes perduts del servei del president Bush, segons un portaveu del Pentàgon, foren víctimes d'un "deteriorament dels microfilms" i d'una estratègia de conservació fallida.

Si deixem de banda la qüestió de quines dades s'han perdut, i a quins anys corresponen, la desaparició dels informes de servei de Bush és important per algunes raons, que van més enllà de la simple política. Els registres militars són una pedra angular de la història arxivística d'un país. Entre els papers perduts hi ha els informes de tota una sèrie d'homes, homes que poden ser objecte d'investigacions futures d'altres historiadors, els actes de servei dels quals podrien contribuir a construir una imatge històrica més àmplia que clarificaria les històries que han escampat els polítics de l'època.

És evident que el Departament de Defensa hauria d'aixecar una mica el llistó de la qualitat de conservació dels papers. Potser haurien de guardar els informes en paper de foli lligat amb cordell, que sembla que dura segles.

Caroline Alexander ha escrit
'The Bounty: The True Story of the Mutiny on the Bounty'
© *The New York Times* – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa